

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۰۲/۲۸

آزمون ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم علوم و معارف اسلامی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ گویی: ۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۳	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم تونزندهجانی، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، سعید جعفری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان کیا، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، حسین رضائی، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، آیدین مصطفی‌زاده، حامد مقدس‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علی آقاجان‌پور، علیرضا پدram، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میریلوکی
فلسفه	محمد آقاصالح، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌یقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونزندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهیازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی فر	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی فر، مهتاب شیرازی	سجاد حقیقی‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

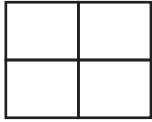

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

کل کتاب

۱- می‌خواهیم به کمک رنگ‌های قرمز، سفید و آبی مربع‌های زیر را رنگ بزنیم، به طوری که هیچ دو مربع مجاور (دو مربع که در یک ضلع مشترک

باشند) هم رنگ نباشد و از هر سه رنگ استفاده می‌کنیم. این کار به چند طریق ممکن است؟

- (۱) ۱۸
(۲) ۱۲
(۳) ۲۰
(۴) ۱۵

۲- با حروف کلمه «قلم‌چی» چند کلمه سه حرفی می‌توان ساخت که در آن دقیقاً دو حرف نقطه‌دار وجود داشته باشد؟ (تکرار حروف مجاز نیست.)

- (۱) ۱۰
(۲) ۳۰
(۳) ۱۶
(۴) ۱۸

۳- تعداد زیرمجموعه‌های ۵ عضوی مجموعه اعداد طبیعی یک‌رقمی به طوری که حاصل ضرب اعضای آن مضرب ۳ باشد، کدام است؟

- (۱) ۲۵۲
(۲) ۲۱
(۳) ۱۲۰
(۴) ۳۱

۴- تاس سالمی را پرتاب می‌کنیم. اگر ۱ یا ۲ بیاید یک سکه، اگر ۳ یا ۴ بیاید دو سکه و اگر بیشتر از ۴ بیاید چهار سکه پرتاب می‌کنیم. پیشامد آن که

حداقل یک سکه «رو» بیاید، چند عضو دارد؟

- (۱) ۳۸
(۲) ۴۰
(۳) ۳۶
(۴) ۴۴

۵- می‌خواهیم ۵ توپ به شماره‌های ۱ تا ۵ را درون ۶ جعبه A, B, C, D, E و F قرار دهیم. چقدر احتمال دارد که حداقل ۳ جعبه خالی

باشد؟

- (۱) $\frac{3}{5}$
(۲) $\frac{4}{9}$
(۳) $\frac{5}{18}$
(۴) $\frac{11}{36}$

۶- درون کیسه‌ای ۵ مهره قرمز، ۳ مهره آبی و ۴ مهره سبز قرار دارد. ۳ مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم، احتمال آن که حداقل ۲ مهره قرمز

باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{11}$
(۲) $\frac{5}{11}$
(۳) $\frac{5}{12}$
(۴) $\frac{7}{12}$

۷- اگر احتمال «رخ ندادن پیشامد A» برابر $\frac{3}{5}$ و احتمال پیشامد آن که «B رخ دهد، ولی A رخ ندهد» برابر $\frac{2}{5}$ باشد، احتمال آن که «پیشامد

A یا B رخ دهد» چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{5}$
(۲) $\frac{5}{8}$
(۳) $\frac{8}{11}$
(۴) $\frac{9}{11}$

محل انجام محاسبات

۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مطمئن ترین نمودار برای متغیر کمی، نمودار جعبه‌ای است.
- (۲) طرح یک پرسش دقیق و شفاف مهمترین گام رسیدن به پاسخ است.
- (۳) برای توصیف داده‌های کیفی، گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.
- (۴) کیفیت اجرای هر یک از گام‌های چرخه آمار، گام‌های دیگر را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد.

۹- در دنباله اعداد $a_{n+1} = \left[\frac{10}{n}\right] a_n + (-1)^n$ اگر جمله سوم برابر پنج باشد، مجموع جملات دوم و چهارم دنباله کدام است؟ ($1 \leq n \leq 10$) و $||$ نماد

جزء صحیح است.

۱۴/۴ (۴)	۱۴/۸ (۳)	$\frac{71}{5}$ (۲)	$\frac{72}{5}$ (۱)
----------	----------	--------------------	--------------------

۱۰- اگر a_n دنباله مربعی و b_n دنباله مثلثی باشد، جمله هفتم دنباله $a_7, a_6, b_7, a_3, \dots$ کدام است؟ ($n \geq 1$)

۱۶ (۴)	۱۰ (۳)	۲۵ (۲)	۱۵ (۱)
--------	--------	--------	--------

۱۱- در یک دنباله حسابی اختلاف مشترک برابر ۳ و جمله دهم دنباله برابر ۲۸ است. مجموع جملات این دنباله با شروع از جمله پنجم تا جمله پانزدهم کدام است؟

۴۲۸ (۴)	۳۱۸ (۳)	۲۸۰ (۲)	۳۰۸ (۱)
---------	---------	---------	---------

۱۲- اگر $m, \frac{m}{n}, n$ به ترتیب از چپ به راست جملات دوم تا چهارم یک دنباله هندسی باشند و مجموع ۶ جمله اول آن $m^2 - 1$ باشد. مجموع جملات پنجم و هفتم این دنباله کدام است؟ ($m, n \neq 0, \pm 1$)

۴۸ (۴)	۶۴ (۳)	۷۲ (۲)	۸۰ (۱)
--------	--------	--------	--------

۱۳- در دنباله هندسی a_n ، با جملات مثبت، جمله سوم برابر ۲۰ و تساوی $a_7 + a_8 = 120$ برقرار است. مجموع شش جمله اول دنباله هندسی کدام است؟

۲۹۵ (۴)	۲۸۵ (۳)	۳۲۵ (۲)	۳۱۵ (۱)
---------	---------	---------	---------

۱۴- اگر a و b و c به ترتیب از چپ به راست تشکیل دنباله حسابی و a و b و c به ترتیب از چپ به راست تشکیل دنباله هندسی بدهند، بزرگ‌ترین مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

۲/۵ (۴)	۲ (۳)	۱/۵ (۲)	۰/۵ (۱)
---------	-------	---------	---------

۱۵- حاصل عبارت $A = \frac{\sqrt{6-4\sqrt{2}}}{\sqrt{2}-1} \times \frac{\sqrt{10-4\sqrt{6}}}{\sqrt{3}-\sqrt{2}}$ کدام است؟

$\sqrt{2}$ (۴)	۲ (۳)	$\sqrt{6}$ (۲)	۶ (۱)
----------------	-------	----------------	-------

محل انجام محاسبات

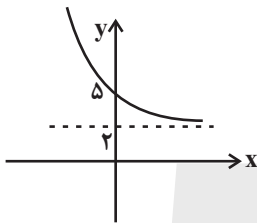
۱۶- اگر $a = \left(\frac{1}{6^2} + 12^2\right) \times \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{1}{2}}$ و $b = 2\sqrt{2}\sqrt{2} + \sqrt{8} - \sqrt{18} - 2$ باشند، حاصل $\left(a^{\frac{2}{3}} \times b^{\frac{4}{3}}\right)^3 \times (a^8)^{\frac{1}{4}}$ کدام است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۸ (۳) -۸ (۴) -۱۶

۱۷- مقدار مربع نصف جواب معادله $\frac{\sqrt{5^x} \times (55)^4}{(81)^{-1}} = (33)^4 \times 125^{x-\frac{4}{3}}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{121}{81}$ (۲) $\frac{49}{25}$ (۳) $\frac{100}{81}$ (۴) $\frac{64}{25}$

۱۸- نمودار تابع نمایی $f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{x-a} + b$ به صورت زیر است. مقدار $f(ab)$ کدام است؟

(۱) $\frac{11}{3}$

(۲) $\frac{7}{3}$

(۳) ۳

(۴) ۴

۱۹- با کدام یک از انتقال‌های زیر می‌توان نمودار تابع $f(x) = 4^{x+2}$ را بر نمودار تابع $g(x) = \frac{1}{4}(4^x)$ منطبق کرد؟

- (۱) ۶ واحد - به راست (۲) ۳ واحد - به راست (۳) ۶ واحد - به چپ (۴) ۳ واحد - به چپ

۲۰- یک شرکت خصوصی مبلغ یکصد و شصت میلیون تومان وام بانکی (با نرخ سود ثابت به صورت نمایی) از یک بانک دریافت می‌کند. پس از گذشت ۲

سال اصل و سود حاصل را که برابر دویست و پنجاه میلیون تومان است، به بانک عودت می‌دهد. نرخ سود سالیانه این وام چقدر بوده است؟

- (۱) ۲۰٪ (۲) ۲۱٪ (۳) ۲۳٪ (۴) ۲۵٪

محل انجام محاسبات

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۱- هنر فروغی بسطامی در چیست و سرمشق کار او چه کسانی هستند؟

- (۱) قصیده‌سرایی - شاعران سبک عراقی
 (۲) قصیده‌سرایی - شاعران سبک خراسانی
 (۳) غزل‌سرایی - شاعران سبک عراقی
 (۴) غزل‌سرایی - شاعران سبک خراسانی

۲۲- از دیدگاه سبک‌شناسی کمانک مقابل کدام موارد به‌درستی ذکر شده است؟

- (الف) صمیمانه و متواضعانه‌بودن لحن شاعر (سطح زبانی شعر دوره معاصر)
 (ب) پدیدآمدن نوآوری‌هایی در عرصه تخیل (سطح فکری شعر دوره بیداری)
 (ج) گرایش به خیال‌بندی در شعر برخی شاعران (سطح ادبی شعر دوره انقلاب اسلامی)
 (د) عینی، کوتاه و بیرونی‌بودن توصیفات (سطح ادبی نثر دوره معاصر)
 (ه) به‌هم‌ریختگی ساختار نحوی جمله‌ها و حذف افعال (سطح زبانی نثر دوره انقلاب)

(۲) ج - د

(۱) الف - ه

(۴) ه - ب

(۳) ب - ج

۲۳- پدیدآورندگان کدام آثار به‌ترتیب صاحب آثار زیر هستند؟

«آتش خاموش - تنفس صبح - از آسمان سبز - زمین سوخته»

- (۱) آینه‌های دردار - زمستان ۶۲ - طوفان در پرنانتر - شهری چون بهشت
 (۲) سووشون - دستور زبان عشق - دیدوبازدید - در کوچه آفتاب
 (۳) همسایه‌ها - مهاجر کوچک - سفر ششم - ضیافت
 (۴) شهری چون بهشت - ظهر روز دهم - از این ستاره تا آن ستاره - مدار صفر درجه

۲۴- ویژگی‌های سبک‌شناسی نثر عصر بیداری در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

- (۱) تو بلکه فردا دلت خواست بنویسی پارتی‌های بزرگان ما از روی هواخواهی روس و انگلیس تعیین می‌شود، تو بلکه خواستی بنویسی در قزاقخانه روس‌ها افسرانی که برای خیانت به وطن حاضر نشوند، مسموم می‌شوند.
 (۲) دیشب بعد از آنکه راپورت مجلس را به سفارت روس بردم، از آنجا دستورالعمل سفارت انگلیس‌ها را به پُلِوتیک به دربار رساندم.
 (۳) می‌گفت: چه می‌دانم از همین حرف‌ها که دیگران می‌نویسند، معایب بزرگان را بنویس، از قانون و آزادی بنویس، به ملت دوست و دشمنش را بشناسان.
 (۴) دو دستش را به آرامی به گره‌های درخت بند می‌کرد و پاهایش را دور چنار چنبره می‌زد و از تنه خشک و پوسیده چنار بالا می‌خزید. پشت خشک او دو وصله ناهم‌رنگ دهن کجی می‌کردند و ته یک لنگه کفشش هم پاره بود.

۲۵- همه بیت‌ها به جز بیت گزینه ... ویژگی‌های شعر انقلاب اسلامی را دارند.

۱) تمام چشمه‌دلان از کنار ما رفتند	اگر نه سنگدلی جویبار می‌گذرد
۲) ماندیم و نراندیم و نشستیم و شکستیم	رفتید و شنیدیم شهیدان خدایید
۳) نه تلگرام به گرم برسد نه تلفن	که خدا سرعت سیر دگری داده مرا
۴) از زخم عمیق خویش سر زد زینب	چون صاعقه در غیبت خورشید آمد

۲۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«روزی فرزند گردد هر چه می‌کارد پدر»

ما چو گندم سینه‌چاک از انفعال آدمیم»

۱) اسلوب معادله، تشبیه، کنایه، جناس	۲) ایهام تناسب، حسن تعلیل، استعاره، واج‌آرایی
۳) تلمیح، تشخیص، اسلوب معادله، مجاز	۴) تشبیه، مجاز، مراعات نظیر، ایهام

۲۷- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«پسته‌ها را لعل می‌گونت گریبان‌چاک کرد»

تلخ شد از چشم شوخت خواب بر بادام‌ها»

۱) لف و نشر - تشخیص - تشبیه - حس‌آمیزی	۲) ایهام تناسب - حسن تعلیل - تشبیه - استعاره مصرحه
۳) اسلوب معادله - استعاره - ایهام تناسب - اغراق	۴) حسن تعلیل - ایهام - استعاره مصرحه - اسلوب معادله

۲۸- آرایه‌های شاخص ابیات زیر به ترتیب کدام‌اند؟

الف) لب ببستم ز سخن ای گل خندان که مباد

مردمان بوی تو یابند ز رنگ سخنم

ب) بی موی میان تن من در شب هجران

چون موی میان تن شده باریک‌تر از موی

ج) مویی است دهان تو و در موی شکافی

هنگام سخن ریخته لؤلؤی تر از موی

د) بیرون ز میان تو که مانده مویی است

کس بر تن سیمینت نبیند اثر از موی

ه) جز پرتو رخسار تو از طره شبرنگ

هرگز نشنیدیم طلوع قمر از موی

۱) استعاره - جناس ناقص - تشبیه - واج‌آرایی - استعاره	۲) حس‌آمیزی - اغراق - استعاره - تشبیه - حسن تعلیل
۳) کنایه - تشبیه - جناس تام - کنایه - تشبیه	۴) تشبیه - استعاره - واج‌آرایی - تکرار - مجاز

۲۹- به ترتیب در کدام ابیات آرایه‌های «حسن تعلیل - ایهام تناسب - تشبیه - ایهام» یافت می‌شود؟

الف) اصلاً که گفته بود در آری ز من دمار؟

صد پاره شد دلم ز حسادت چنان انار

ب) دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر

گفتا غلطی خواهه در این عهد وفا نیست

ج) گفتیم یاعلی و شعف آفریده شد

با خنده‌هاش دُر نجف آفریده شد

د) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق

بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی

۱) ج - الف - د - ب	۲) الف - ج - ب - د	۳) الف - د - ج - ب	۴) ج - د - الف - ب

۳۰- آرایه‌های روبه‌روی همه ابیات، «کاملاً» درست است؛ به جز:

(۱) با آنکه دلم در غم هجرت خون است	شادی به غم توام ز غم افزون است (متناقض‌نما - تضاد)
(۲) اشکِ غَمّازِ من از سرخ برآمد چه عجب؟	خجل از کرده خود پرده‌دري نیست که نیست (حسن تعلیل - کنایه)
(۳) ز نقد قلب بر مردم زمین حشر تنگ آید	به صحرای قیامت در چو بگشایند بار تو (ایهام تناسب - جناس)
(۴) ز سوز عشق او شد کهربایی استخوان من	که روی صبح را خورشید تابان زرد می‌سازد (اسلوب معادله - اغراق)

۳۱- کدام گزاره از لحاظ «عروض و قافیه» درباره شعر زیر نادرست است؟

«هنگام بوسه و غزل عاشقانه نیست / هر چیز رنگ آتش و خون دارد این زمان / هنگامه رهایی لب‌ها و دست‌هاست / عصیان زندگی است / در روی من مخندا / شیرینی نگاه تو بر من حرام بادا / بر من حرام باد از این پس شراب و عشق / بر من حرام باد تپش‌های قلب شاد»

(۱) وزن آن با پایه‌های آوایی ناهمسان شکل گرفته است.

(۲) در بند نخست یک بار از اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت استفاده شده است.

(۳) در بند هفتم، دو حذف همزه وجود دارد.

(۴) قافیه بر مبنای قاعده دو، درست است.

۳۲- کدام گزینه، فاقد اختیار وزنی است؟

(۱) هزار دشمن اگر بر سرند سعدی را	به دوستی که نگوید به‌جز حکایت دوست
(۲) همه را دیده در اوصاف تو حیران ماندی	تا دگر عیب نگویند من حیران را
(۳) دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند	گل آدم بسرشتند و به پیمان‌ه زدند
(۴) با جوانی سرخوش است این پیر بی‌تدبیر را	جهل باشد با جوانان پنجه‌کردن پیر را

۳۳- در کدام بیت هردو اختیار شاعری وزنی و زبانی به‌کار رفته است؟

(۱) بگذار گیسوان سیاهت بریزد و	انگشت‌های سرد مرا جوهری کند
(۲) تنها شراب چشم خمار تو قادر است	میخانه را دوباره پر از مشتری کند
(۳) ای کاج سالخورده زخمی به من بگو	از پیکرت چقدر تبر در بی‌اورم
(۴) وا می‌نهم به اشک و به مژگان، تدارکش	چون وقت آب و جاروی این راه می‌رسد

۳۴- نام بحر عروضی کدام بیت در مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

(۱) نگارا من از آزمایش به آییم	مرا باش تا بیش از این آزمایی (مقارب مثنی محذوف)
(۲) گرانی برنتابد کویست آن به	که جامی گاه‌گاهی باشد آن‌جا (هزج مسدس محذوف)
(۳) با عاجزی گردن‌کشان داغند از اقبال من	با خاکساری چون هدف در خاک دارم تیرها (رجز مثنی سالم)
(۴) ظاهر اندر عین مظهر، مظهر است این را بدان	مظهر اندر ذات ظاهر، ظاهر است این را بیاب (رمل مثنی محذوف)

۳۵- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری، تقطیع کدام سروده «غلط» است؟

(۱) و نیمه شبها با زورق قدیمی اشراق: --UU-U-U--UU-U-U

(۲) عطسه آب از هر رخنه سنگ: -UU--UU--UU

(۳) رفتم تا وعده گاه کودکی و شن: -U-U-U-U--UU-

(۴) مرداب می گشاید چشم تر سپید: -U-U--UU-U-U--

۳۶- با توجه به شعر نیمایی زیر کدام گزینه از نظر عروض نادرست است؟

«ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازه جهان،

آواره مانده از وزش بادهای سرد،

بر شاخ خیزران،

بنشسته است فرد.

بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان

او ناله های گمشده ترکیب می کند.»

(۱) وزن شعر، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است.

(۲) وزن اصلی شعر در چهار مصراع به طور کامل آمده و در دو مصراع، کوتاه شده است.

(۳) دو نوع اختیار زبانی و دو نوع اختیار وزنی در شعر به کار رفته است.

(۴) اختیارات شاعری «ابدال» و «تغییر کمیّت مصوّت» در مصراع نخست وجود دارد.

۳۷- در کدام بیت، سه نوع اختیار وزنی مشهود است؟

(۱) بلبل با درخت گل گوید چیست در دلت؟

این دم در میان بنه نیست کسی تویی و ما

(۲) دردا که دگر طعم نفس یادم نیست

مجهول دوپا، ز قسم بی روحم من

(۳) هر که دیدار دوست می طلبد

دوستی را حقیقت است و مجاز

(۴) نه تو را از من مسکین نه گل خندان را

خبر از مشغله بلبل سودایی هست

۳۸- کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

الف) گر ماه من برفاکنند از رخ نقاب را	ب) یاد تو می‌رفت و ما عاشق و بیدل بدیم
برقع فروهلد به جمال آفتاب را	ج) مه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی
پرده برانداختی کار به اتمام رفت	د) حیف باشد بر چنان تن پیرهن
که بتان فروگذارند اساس خودنمایی	
ظلم باشد بر چنان صورت نقاب	

(۱) ب، ج (۲) ج، د (۳) الف، د (۴) الف، ج

۳۹- مفاهیم «فروتنی، وارستگی، مدارا، قناعت» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) می‌توان کردن به نرمی راه در دل‌های سخت	ب) مورم اما عوض گوشه بی‌توشه خویش
رشته از همواری خود غوطه در گوهر زده است	ج) عشرت روزی زمین در خاکساری بسته است
نپذیرم اگرم ملک سلیمان بخشند	د) خوشا کسی که در این خارزار دامن‌گیر
بیم افتادن نمی‌باشد ز پا افتاده را	
چو باد تند و چو برق آتشین‌عنان باشد	

(۱) الف - ب - ج - د (۲) الف - ب - د - ج (۳) ج - د - الف - ب (۴) ج - د - ب - الف

۴۰- مفهوم بیت زیر در کدام رباعی تکرار شده است؟

«چيست اين سقف بلند ساده بسيار نقش / هيچ دانا زين معما در جهان آگاه نيست»

۱) این بحر وجود آمده بیرون ز نهفت	کس نیست که این گوهر تحقیق بسفت
هر کس سخنی از سر سودا گفتند	ز آن روی که هست کس نمی‌داند گفت
۲) هر راز که اندر دل دانا باشد	باید که نهفته‌تر ز عنقا باشد
کاندر صدف از نهفتگی گردد در	آن قطره که راز دل دریا باشد
۳) قومی متفکرند اندر ره دین	قومی به گمان فتاده در راه یقین
می‌ترسم از آن که بانگ آید روزی	کای بی‌خبران راه نه آن است و نه این
۴) آن قصر که با چرخ همی‌زد پهلو	بر درگه آن شهان نهادندی رو
دیدیم که بر کنگره‌اش فاخته‌ای	بنشسته همی‌گفت که کوکو کوکو

کل کتاب

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۴۱- به ترتیب، هریک از عبارات زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

الف) فراهم شدن زمینه پیدایش و رشد دانش علمی در رابطه با موضوعی خاص

ب) داشتن شناختی دقیق از مشکلات و پیدا کردن راه‌حل‌های صحیح برای آن‌ها توسط افراد

ج) رواج یافتن تعاریف متفاوت و گاهی متضاد از علم در برخی جوامع

(۱) تلاش‌های علمی - دانش عمومی - قطع شدن ارتباط دوسویه دانش عمومی و علمی

(۲) مطرح شدن مسئله‌ای خاص در یک جامعه - دانش عمومی - قطع شدن ارتباط دوسویه دانش علمی و عمومی

(۳) تلاش‌های علمی - دانش علمی - سرایت رویکرد جهان متجدد نسبت به دانش به دیگر جهان‌ها

(۴) مطرح شدن مسئله‌ای خاص در یک جامعه - دانش علمی - سرایت رویکرد جهان متجدد نسبت به دانش به دیگر جهان‌ها

۴۲- به ترتیب، در رابطه با «دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی»، «رابطه علوم انسانی و علوم اجتماعی»، «موضوع دانش فلسفه» و «اشتراک روان‌شناسی و

زبان‌شناسی» کدام گزینه صحیح است؟

(۱) دانش عمومی - عموم و خصوص مطلق - بررسی موجودات زنده - مطالعه پدیده‌های اجتماعی

(۲) دانش علمی - عموم و خصوص من‌وجه - کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن - بررسی کنش‌های انسانی و پیامدهای آن

(۳) دانش علمی - عموم و خصوص من‌وجه - علت پیدایش هر پدیده در جهان - علم شناخت ساختار اجتماعی

(۴) دانش عمومی - عموم و خصوص مطلق - اصل وجود - زیر مجموعه علوم انسانی

۴۳- در متن زیر، به ترتیب به کدام‌یک از فواید علوم انسانی اشاره شده است؟

«مجامع بین‌المللی تاکنون کنفرانس‌های گوناگونی برای مقابله با بحران محیط‌زیست برگزار کرده‌اند. این کنفرانس‌ها، مسائل و مشکلات زیست‌محیطی

در سطح جهانی را ناشی از عملکرد بسترهای معرفتی جهان غرب می‌دانند و آن را عامل اصلی کنش‌های اخلاقی ناپسند آدمیان می‌شمارند. تأثیر

بحران‌های زیست‌محیطی در به‌وجودآمدن بحران‌های معرفتی و معنوی، اندیشمندان علوم اجتماعی را بر آن داشته است تا اصول و قواعد جدیدی برای

بهره‌برداری از فناوری نوین مدون کنند.»

(۱) شناخت راه صحیح زندگی - شناخت فضیلت و سعادت - انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان

(۲) شناسایی عوامل مؤثر بر زندگی انسان و کنش‌های او - شناسایی عوامل مؤثر بر کنش انسان - کمک به انسان در استفاده صحیح از دانش ابزاری

(۳) آزادسازی انسان از ظلم - انتقاد از کنش‌های غیراخلاقی - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از طبیعت

(۴) نقد و داوری کنش‌های آدمیان - پیشگیری از پیامدهای نامناسب کنش انسانی - فهم معنای کنش آدمیان

۴۴- به ترتیب، هریک از عبارات زیر با کدام مورد در ارتباط است؟

- این مفهوم ابتدا در حوزه ادبیات مطرح شد و از آنجا به علوم اجتماعی راه یافت.

- پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.

- در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بیشتر دیده می‌شود.

- یک ساختار اجتماعی پویاست و همانند یک موجود زنده در تلاش است تا خود را در بلندمدت حفظ نماید.

(۱) نظم اجتماعی - نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی

(۲) آشنایی‌زدایی - ساختار اجتماعی - نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی

(۳) آشنایی‌زدایی - نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی

(۴) عادت‌زدایی - ساختار اجتماعی - نظم اجتماعی - نظام اجتماعی

۴۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر پیامد، مفهوم و علت چیست؟

- تلاش برای برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان

- بررسی نسبت میان بیکاری در کشور با میزان دانش و مهارت دانش‌آموختگان مدارس و دانشگاه‌ها

- پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه با شناخت نظم اجتماعی توسط جامعه‌شناسی

(۱) باور به اینکه دانش علمی تنها از راه حس به دست می‌آید. - تبیین - یکسان بودن روش جامعه‌شناسی و علوم طبیعی

(۲) موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - پدیده‌های هم‌تغییر - همانندی هدف جامعه‌شناسی با علوم طبیعی

(۳) موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - تبیین - همانندی هدف جامعه‌شناسی با علوم طبیعی

(۴) به رسمیت شناخته شدن تبیین‌های تجربی - پدیده‌های هم‌تغییر - یکسان بودن روش جامعه‌شناسی و علوم طبیعی

۴۶- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم، نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود؛ بنابراین فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

- جامعه‌شناسان تبیینی، دیدگاهی عرضی نسبت به جوامع گوناگون دارند.

- شناخت طبیعت، به‌تنهایی برای تسلط بر آن کافی است.

(۴) غ - ص - ص

(۳) غ - ص - غ

(۲) ص - غ - غ

(۱) ص - ص - غ

۴۷- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«در دهه ۱۹۸۰ حجاب در مدارس، دانشگاه‌ها و ادارات دولتی ترکیه ممنوع اعلام شد. دانشجویان ترکیه پوشی علیه این قانون به‌راه انداختند و شکایت خود را به دادگاه‌های ترکیه بردند.»

(۱) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند، اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند.

(۲) میزان تسلط و تعیین‌کنندگی ساختارهای اجتماعی، سرنوشت انسان‌ها را تعیین می‌کند، ساختارهای اجتماعی جاافتاده و با سابقه، بر کنش‌های افراد مسلطاند و افراد قدرت مقاومت در برابر آنان را ندارند.

(۳) همه ما از آنجا که عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثر می‌گذاریم؛ اگر چه میزان تأثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان نیست و صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها نسبت به سایرین اثرگذاری بیشتری دارند.

(۴) به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آرمان‌ها و اهداف قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد، همان‌طور که مردم آمرلی چنان انگیزه‌ای پیدا کردند که آغازگر حل یک بحران جهانی شدند.

۴۸- کدام گزینه به‌ترتیب، با جدول زیر مرتبط است؟

مطالعات تبیینی	الف	ب	انسان به مثابه شیء و آگاهی
د	گالبله روش تجربی را در موقعیتی به‌کار گرفت که شهود آباء کلیسا، تنها روش علمی قابل قبول بود.	تبدیل حیوانات در سیرک‌ها به موجوداتی آرام و دست‌آموز برای اجرای نمایش با روش‌هایی از قبیل جداسازی از طبیعت و تحمل گرسنگی.	ج

- متفاوت بودن در روابط اجتماعی

- وجود ارتباط میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، وضعیت تحصیلات و خواب، با اعتیاد به اینترنت

- سقوط ارزش‌ها

- گام نهادن فراتر از نظم موجود

(۴) ج - د - ب - الف

(۳) د - ج - ب - الف

(۲) ج - د - الف - ب

(۱) ج - ب - د - الف

۴۹- پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر، به‌ترتیب کدام است؟

- ماکس وبر، شیوه مطالعه کنش اجتماعی را چگونه می‌داند؟

- کدام رویکرد نقطه مقابل دیدگاه تفسیری است؟

- چه عاملی موجب دشواری فهم معانی کنش‌های انسانی می‌شود؟

(۱) مطالعه از طریق حواس - رویکرد انتقادی - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی

(۲) فهمیدن معنای آن - رویکرد انتقادی - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی

(۳) مطالعه از طریق حواس - رویکرد تبیینی - تنوع و تکثر معانی

(۴) فهمیدن معنای آن - رویکرد تبیینی - تنوع و تکثر معانی

۵۰- به ترتیب، هر یک از موارد زیر نتیجه چیست؟

- پیچیده تر بودن پیش بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی

- افول معانی

- حذف اراده و خلاقیت از زندگی اجتماعی

- ایجاد مانع در برابر توسعه

(۱) آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی - نادیده گرفتن کنش اجتماعی - تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی - ارزیابی های اخلاقی و نگاه واسطه ای به قدرت و ثروت

(۲) تأثیرگذاری اجتماعات بر زندگی انسان - نادیده گرفتن قواعد اجتماعی - تأکید بیش از اندازه رویکرد انتقادی بر نظم و ساختارهای اجتماعی - ایجاد نابرابری های اجتماعی

(۳) آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی - بحران هویت - روی آوردن به جامعه شناسی تفسیری - نادیده گرفتن دانش و نقش تعادل بخش آن

(۴) تأثیرگذاری اجتماعات بر زندگی انسان - تزلزل فرهنگی - سلب شور زندگی از انسان ها - ممانعت از دستیابی به سعادت و کمال حقیقی

۵۱- به ترتیب، پاسخ صحیح هریک از پرسش های زیر کدام است؟

الف) این که «در شرکت های بزرگ از نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است.» بیانگر کدام حقیقت است؟

ب) وجه مشترک قدرت تنبیهی و تشویقی چیست؟

ج) در روزگار کنونی، شخصیت با کدام مورد نزدیکی بیشتری دارد؟

(۱) امروزه بیشترین قدرت ها درون سازمان ها متمرکز شده اند. - پیروی کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود آگاهی دارد. - قدرت اقناعی

(۲) از سهم سازمان کاسته شده و در مقابل نقش مالکیت افزایش یافته است. - با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می شود. - قدرت اقناعی

(۳) امروزه بیشترین قدرت ها درون سازمان ها متمرکز شده اند. - پیروی کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود آگاهی دارد. - قدرت تشویقی

(۴) از سهم سازمان کاسته شده و در مقابل نقش مالکیت افزایش یافته است. - با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می شود. - قدرت تشویقی

۵۲- به ترتیب، کدام گزینه با عبارات زیر در ارتباط است؟

- اشتراک رویکردهای تبیینی و انتقادی

- تنها با آگاهی، اراده و عمل مردم در زندگی اجتماعی اجرا و محقق می شود.

- افتراق رویکرد تفسیری و انتقادی

- علت درگیر شدن علوم اجتماعی در مطالعات پابان ناپذیر و تمام نشدن

(۱) ظرفیت مطالعه ارزش های سیاسی در قلمرو واقعی - عدالت - عدم ظرفیت مطالعه قدرت در قلمرو واقعی - مطالعه جوامع و فرهنگ ها از منظر خودشان

(۲) ظرفیت مطالعه ارزش های سیاسی در قلمرو واقعی - حقیقت - ظرفیت مطالعه معانی و تدابیر سیاسی - مطالعه جوامع و فرهنگ ها با رویکرد تفسیری

(۳) عدم ظرفیت مطالعه ارزش های سیاسی در قلمرو حقیقی - عدالت - عدم توان مطالعه قدرت در قلمرو واقعی - فروکاستن فرهنگ ها و جوامع به

پدیده های مادی و فاقد معنا

(۴) عدم ظرفیت مطالعه ارزش های سیاسی در قلمرو حقیقی - عدالت - عدم ظرفیت مطالعه معانی و تدابیر سیاسی - مطالعه جوامع و فرهنگ ها از منظر خودشان

۵۳- به ترتیب هریک از عبارات زیر، با کدام گزینه در ارتباط است؟

- نابرابری در تحصیلات

- از بین رفتن انگیزه رقابت با حذف مالکیت خصوصی

- طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی با نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع

- بیمه‌های اجتماعی، خانه‌سازی عمومی و مالیات، ابزارهای دولت برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی است.

(۱) رتبه‌ای، طبیعی - مدل لیبرالی - مدل لیبرالی - مدل عدالت اجتماعی

(۲) رتبه‌ای، اجتماعی - مدل کمونیستی - مدل لیبرالی - مدل عدالت اجتماعی

(۳) اسمی، اجتماعی - مدل کمونیستی - مدل لیبرالی - مدل کمونیستی

(۴) اسمی، طبیعی - مدل عدالت اجتماعی - مدل کمونیستی - مدل لیبرالی

۵۴- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- رویکرد تبیینی، «ارزش» را قلمرو کشف و بازخوانی واقعیت‌ها معرفی می‌کرد.

- از لحاظ زمان پیدایش، رویکرد تبیینی، مقدم بر رویکرد تفسیری است و رویکرد انتقادی، مؤخر از هر دوی آن‌هاست.

- نقطه اشتراک جامعه‌شناسان تفسیری و انتقادی، کم‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر آن‌ها بر زندگی افراد است.

- جامعه‌شناسان انتقادی برای پیش‌بینی و توصیف، به معیارهای علمی نیاز دارند تا راه عبور به وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهند.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - غ - غ (۴) غ - ص - ص - ص - غ

۵۵- تمامی عبارات مطرح‌شده در کدام گزینه، صحیح می‌باشد؟

(۱) با شکل‌گیری دولت-ملت‌ها، ناسیونالیسم پیدا شد و هویت توسط آن‌ها تعریف شد. - مدل رایج سیاست‌گذاری هویت در دوره مدرن «همانند سازی»

بود. - چهره رایج سیاست هویت، تأکید افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌هاست.

(۲) تقسیم‌بندی نژادی و قومی، درون بسیاری از جوامع صنعتی وجود دارد. - در مدل تکثرگرا، وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری

است. - سیاست هویت محصول دوران پسامدرن است که بر شباهت هویت‌های مختلف تأکید می‌کند.

(۳) همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود، در دوران پسامدرن مورد نقد قرار گرفت. - نسل‌کشی در میانمار توسط حزب کمونیست، از جمله اقداماتی در

راستای همانندسازی بود. - جابه‌جایی اجباری و کنترل اجتماعی، از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی‌اند.

(۴) همانندسازی به معنای پذیرش سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه است. - در جداسازی، گروه مسلط، گروه‌های نژادی و قومی دیگر

را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونتشان مجبور می‌کند. - برخی از پیدایش سیاست هویت به باز شدن جعبه پاندورا یاد می‌کنند.

۵۶- هریک از موارد زیر به ترتیب، متعلق به نگرش کدام دسته از جامعه‌شناسان است؟

- پدیده‌های اجتماعی را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کنند.

- معتقدند انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کار علم نیست.

- تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دانند.

- می‌خواهند ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارند.

(۱) انتقادی - تبیینی - تبیینی - انتقادی (۲) تفسیری - تبیینی - انتقادی - تبیینی

(۳) انتقادی - تفسیری - تبیینی - تفسیری (۴) تفسیری - تبیینی - تفسیری - انتقادی

۵۷- به ترتیب، کدام گزینه موارد «الف، ب و ج» را به درستی کامل می‌کند؟

مراتب علوم	فلسفه	سنت‌های الهی
الف	ج	ب

- (۱) علم از مهم‌ترین ارزش‌های اسلام است. - ترسیم و عمل به جامعه آرمانی قرآن کریم - تلاشی است برای بسط دیدگاهی جامع نسبت به انسان و جهان
- (۲) علم به جامعه و تاریخ نیز می‌تواند علوم نافع باشند. - قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌های مختلف - درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده
- (۳) یادگیری برخی علوم، در اسلام ضروری است. - ترسیم و عمل به جامعه آرمانی قرآن کریم - درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده
- (۴) آموختن برخی علوم، در اسلام منع شده است. - قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌های مختلف - تلاشی است برای بسط دیدگاهی جامع نسبت به انسان و جهان

۵۸- هریک از عبارات زیر به ترتیب، مربوط به کدام اندیشمند است؟

- عصبیت را عامل شکل‌گیری جوامع می‌داند.
 - علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست.
 - علت وجود کاست‌ها در جامعه هند را باورهای دینی هندوها می‌داند.
 - کتاب «تجارب‌الامم» را در هشت جلد تألیف کرد.
- (۱) ابن‌خلدون - فارابی - ابوریحان بیرونی - ابوریحان بیرونی
- (۲) فارابی - ابوعلی مسکویه - فارابی - ابوریحان بیرونی
- (۳) ابن‌خلدون - فارابی - ابوریحان بیرونی - ابوعلی مسکویه
- (۴) ابوعلی مسکویه - ابن‌خلدون - فارابی - فارابی

۵۹- به ترتیب، عبارات مطرح شده در کدام گزینه درست و نادرست‌اند؟

- (۱) ارزیابی ارزش‌های عدالت و ظلم، بر عهده عقل عملی است. - توصیف پدیده‌های اجتماعی، از جمله کارکردهای علوم اجتماعی اسلامی است.
- (۲) عقلانیت در جهان اسلام با توجه به تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روشن‌گرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان می‌گیرد. - عالمان مسلمان معاصر برای شناخت مسائل اجتماعی، از نظریات جدید هم کمک گرفته‌اند.
- (۳) «اعتباریات» توسط علامه طباطبایی تعریف شده و دارای پیامدهای غیرارادی‌اند. - عقلانیت جهان اسلام، همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.
- (۴) عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی، نقش محوری دارد. - علوم اجتماعی در جهان اسلام به سطوح تجویزی و انتقادی محدود نمی‌شود بلکه سطوح توصیفی و تبیینی هم دارد.

۶۰- به ترتیب، هریک از موارد زیر به کدام یک از انواع عقل اشاره دارد؟

- بررسی عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی
 - شناسایی حقایق و قواعد جهان
 - مطالعه قانون علیت در فلسفه
 - شناخت خوبی عدالت و بدی ظلم
- (۱) عقل ابزاری - عقل نظری - عقل نظری - عقل عملی
- (۲) عقل تفسیری - عقل انتقادی - عقل نظری - عقل نظری
- (۳) عقل تفسیری - عقل انتقادی - عقل عملی - عقل نظری
- (۴) عقل تجربی - عقل عملی - عقل عملی - عقل عملی

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۰۲/۲۸

آزمون ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم علوم و معارف اسلامی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۶	
تاریخ و جغرافیا	۱	۲	۴	۶	۷	
فلسفه	۱	۲	۳	۵	۶	

نام و نام خانوادگی: _____ شمارنده: _____

تعداد سؤال: ۶۰ مدت پاسخ گویی: ۵۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳)	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۸
۳	اجباری	جغرافیا (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۷
۴	اجباری	فلسفه دوازدهم	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم تونزنده‌جانی، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، سعید جعفری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آرزتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی‌فر
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، حسین رضائی، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، آیدین مصطفی‌زاده، حامد مقدس‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علی آقاجان‌پور، علیرضا پدram، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میریلوکی
فلسفه	محمد آقاصالح، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهیازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی‌فر	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی‌فر، مهتاب شیرازی	سجاد حقیقی‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	علی زیبا	سوغند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۶۱ - ۶۸)

۶۱- « الْجَهْلُ دَاءٌ مُهْلِكٌ يُصَابُ بِهِ الَّذِي لَا يَهْتَمُّ بِالْعِلْمِ وَلَا يَقْوُزُ بِهِ. هَلْ لِلدَّاءِ دَوَاءٌ أَنْفَعُ مِنَ التَّفَكُّرِ؟! »:

(۱) نادان، به بیماری ویرانگری مبتلا شده است، زیرا او اهمت‌امی به کسب دانش ندارد و آن را به دست نمی‌آورد. آیا اندیشیدن دارویی مفید برای این بیماری نیست؟!

(۲) نادانی، بیماری مهلک است و کسی به آن مبتلا می‌شود که به دانش اهمت‌امی نمی‌ورزد و آن را کسب نمی‌کند. آیا دارویی سودمندتر از اندیشیدن برای این بیماری وجود دارد؟!

(۳) نادان، دچار بیماری ویرانگری است، زیرا او به دانش اهمت‌امی نمی‌ورزد و آن را به دست نمی‌آورد. آیا این بیماری، دارویی مفیدتر از اندیشیدن دارد؟!

(۴) نادانی، بیماری ویرانگری است که کسی دچار آن می‌شود که به دانش اهمت‌امی نمی‌ورزد و آن را کسب نمی‌کند. آیا این بیماری، دارویی سودمندتر از اندیشیدن دارد؟!

۶۲- « هُنَاكَ بَوْمَاتٌ كَثِيرَةٌ فِي مَنطَقَتِكُمْ إِنْ تَخَلَّصْتُمْ مِنْهَا بِقَتْلِهَا إِزْدَادَ عَدَدُ فَرَانِ الْحَقْلِ! »:

(۱) جغدهای زیادی در منطقه شما وجود دارند همانا رهایی شما از آن‌ها بر تعداد موش‌های کشتزار می‌افزاید!

(۲) آنجا جغدهای زیادی در منطقه‌تان وجود دارند همانا رهایی شما از آن‌ها بر تعداد موش‌های کشتزار می‌افزاید!

(۳) در منطقه شما جغدهای زیادی هستند که اگر با کشتنشان از آن‌ها رها شوید به تعداد موش‌های کشتزار می‌افزاید!

(۴) جغدهای زیادی در منطقه شما وجود دارند که اگر با کشتنشان از آن‌ها رها شوید تعداد موش‌های کشتزار افزوده می‌شود!

۶۳- « كَانِ مِنْ عَادَاتِ رَسُولِ اللَّهِ (ص) أَنَّهُ كَانَ يَبْسُطُ رِدَاءَهُ لِكُلِّ مَنْ يَأْخُذُهُ عِنْدَهُ وَ يُجْلِسُهُ عَلَيْهِ مُكْرَمًا! »:

(۱) از عادت‌های رسول خدا (ص) این بود که بالاپوش خود را برای هرکسی که آن را نزد وی می‌برد پهن می‌کرد و او را با احترام بر آن می‌نشاند!

(۲) رسول خدا (ص) عادت داشت بالاپوش خود را پهن کند تا هرکسی که نزد او می‌آید، او را با احترام بر آن بنشاند!

(۳) از عادت پیامبر خدا (ص) بود که هرکسی را که می‌گرفتند بالاپوش خود را پهن می‌کرد و او را با احترام بر آن می‌نشاند!

(۴) از عادت‌های رسول خدا (ص) این بود که جامه‌اش را پهن می‌کرد برای هرکسی که آن را نزد وی می‌برد و او با احترام بر آن می‌نشست!

۶۴- « هَذَا الْمُعَلِّمُ قَدْ قَامَ بِتَشْكِيلِ فَرِيقَيْنِ يَجْتَهِدُ لِعِبْوَهُمَا فَرِحِينَ سَنَةَ أَيَّامٍ مِنَ الْأُسْبُوعِ اجْتِهَاداً!»: این معلم ...

- (۱) اقدام به شکل دادن تیم‌هایی کرده که بازیکنانشان با شادی شش روز هفته را تلاش فراوان می‌نمایند!
- (۲) با خوشحالی به تشکیل دو گروهی اقدام نموده که بازیکنان آن‌ها شش روز از هفته را بسیار تلاش می‌کنند!
- (۳) با شادی به شکل دادن دو گروه که بازیکنان آن‌ها شش روز هفته را به سختی تلاش می‌کنند، اقدام می‌نمایند!
- (۴) اقدام به تشکیل دو تیم کرده است که بدون شک بازیکنانشان در شش روز از هفته با خوشحالی، تلاش می‌کنند!

۶۵- « كُنَّا نَتَمَنَّى أَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ النِّجَاحَ فِي تِلْكَ اللَّحْظَاتِ الصَّعْبَةِ حِظًّا وَوَلَدَنَا وَ يَحْمِيهِ مِنْ فَشْلِ كَانِ يُهْدِدُهُ!»:

- (۱) آرزو کرده بودیم که خدا موفقیت را در آن لحظه‌های دشوار، بخت فرزندان ما قرار دهد و از شکستی که او را تهدید می‌کرد نجاتش بدهد!
- (۲) آرزو می‌کردیم که خدا در آن لحظه‌هایی که سخت بود موفقیت را نصیب فرزند ما قرار بدهد و او را از شکستی که تهدیدش می‌کرد نهداری کند!
- (۳) آرزو می‌کردیم که خداوند موفقیت را در آن لحظه‌های سخت، بخت فرزند ما قرار بدهد و او را از شکستی که تهدیدش می‌کرد نهداری کند!
- (۴) در آن لحظه دشوار از خداوند می‌خواستیم که موفقیت را بخت فرزند ما قرار دهد و در برابر شکست‌هایی که او را تهدید می‌کردند حمایتش کند!

۶۶- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) يَجِبُ عَلَى كُلِّ مَأْمُومٍ أَنْ يَسْتَضِيَءَ بِنُورِ عِلْمِ إِمَامِهِ حَتَّى يَفُورَ!: بر هر رهرویی لازم است که از نور دانش امامش روشنایی بجوید تا رستگار شود!
- (۲) لَا تَبْخُلْ فِي الدُّنْيَا لِأَنَّهُ سَيَكُونُ حِسَابُكَ صَعْباً فِي الْآخِرَةِ!: در دنیا بخل نرور زیرا که حسابت در آخرت سخت خواهد بود!
- (۳) يُبْعَدُ هَذَا الطَّائِرَ الْعَدُوَّ عَنْ عُنُقِهِ بِحَيْلِهِ لِيُنْقِذَ حَيَاةَ فِرَاحِهِ!: این پرنده با چاره‌اندیشی‌هایش دشمن را از لانه خود دور می‌کند تا زندگی جوجه‌هایش نجات یابد!
- (۴) طَلَبَ الْخَبِيرُ مِنَ الْمَزَارِعِ أَنْ يُرِيهَ مَكَانَ اخْتِفَاءِ الْفَرَّانِ فِي الْحَقْلِ!: کارشناس از کشاورز خواست که مکان پنهان شدن موش‌ها در مزرعه را به او نشان دهد!

۶۷- عین الخطأ:

- ۱) قد تلجأ هذه الطيور عند الخطر إلى حيل كثيرة لتهرب من الصياد!؛ این پرندگان هنگام خطر گاهی به حیل‌های بسیاری پناه می‌برند تا از شکارچی فرار کنند!
- ۲) على الانسان ألا يتدخل في أمور الطبيعة لأنه يؤدي إلى الاختلال في توازنها!؛ انسان نباید در کارهای طبیعت دخالت کند، زیرا منجر به اختلال در تعادل آن می‌گردد!
- ۳) لا يترك المؤمن الحقيقي انساناً يحتاج إليه في صعوبات الحياة!؛ مؤمن واقعی انسانی را که در سختی‌های زندگی به او نیاز دارد ترک نمی‌کند!
- ۴) يتعد الطلاب عن الإهمال ابتعاداً لئلا يرسبوا في الامتحانات!؛ دانشجویان از سستی قطعاً دوری می‌کنند تا در امتحانات مردود نشوند!

۶۸- « آیا می‌توانی مرا در انجام تکالیف درسی‌ام یاری کنی؟! » عین الخطأ:

- ۱) أ تستطيع أن تساعدني في أداء واجباتي المدرسية!؟
- ۲) هل تقدر أن تُعينني في أداء واجباتي المدرسية!؟
- ۳) أ تستطيع أن تساعدني في أداء واجباتي المدرسية!؟
- ۴) هل تقدرين أن تُعينيني في أداء واجباتي المدرسية!؟

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٦٩ - ٧٣) بما يُناسب النص:

السباحة هي إحدى الرياضات المائية التي فيها يتنافس الرياضيون بالسباحة في الماء. يعود تاريخها إلى ألفين و ستمائة سنة قبل الميلاد في الحضارة المصرية و بعد ذلك في روما القديمة.

هذه الرياضة مفيدة لصحة أبداننا و أرواحنا. تؤثر السباحة على توازن الجهاز العصبي و الدورة الدموية. تعلم الطريقة الصحيحة للتنفس، تخفض ضغط الدم و تحافظ على صحة القلب.

تقام مسابقات السباحة في مسبح بطول خمسين متراً و عرض خمسة و عشرين متراً و درجة حرارة المياه فيه من إثنين و عشرين إلى أربع و عشرين درجة و يتم ذلك على شكل مسابقات بطول مائة متر أو مائتي متر. هناك أنواع مختلفة من هذه المسابقات مثل سباحة الفراشة أو سباحة الضفدع. كان عام ١٩٨٦ هو العام الأول لمسابقات السباحة في الألعاب الأولمبية. أنجح بطل سباحة في الألعاب الأولمبية هو الرجل الذي فاز بثماني ميداليات ذهبية.

۶۹- عین الخطأ:

- ۱) هناك ناسٌ يُحبون السباحة حباً كثيراً بسبب آثارها المفيدة على أجسامهم!
- ۲) من بين الرياضات المختلفة تُعدّ السباحة من أقدم و أهمّ رياضات الألعاب الأولمبية!
- ۳) إنّ السباحة من الرياضات المائية التي كان الناس يقومون بها ألفي سنة قبل الميلاد!
- ۴) لا يقدر الناس على السباحة في مسابح درجة الحرارة لمياهها تفوق أربعاً و عشرين درجة!

۷۰- « إِنَّ السَّبَّاحَةَ . . . » ؛ عَيْنَ الْخَطَأِ لِتَكْمِيلِ الْفَرَاغِ:

- (۱) تُعْطِينَا الْفَرِحَةَ وَ السَّرُورَ!
 (۲) لَهَا دَوْرٌ هَامٌّ فِي تَقْوِيَةِ الْقَلْبِ!
 (۳) هِيَ الْعِلَاجُ الرَّئِيسِيُّ لِلْأَمْرَاضِ الْعَصَبِيَّةِ!
 (۴) تَمَكَّنَ أَنْ تُقَلِّلَ مِنْ ضَغْطِ الدَّمِ!

۷۱- أَذْكَرُ مَا لِمَ يَأْتِ فِي النَّصِّ:

- (۱) أَنْوَاعُ السَّبَّاحَةِ الْمَخْتَلِفَةِ!
 (۲) أَنْجَحَ اللَّاعِبِينَ فِي رِيَاضَةِ السَّبَّاحَةِ!
 (۳) فَوَائِدَ السَّبَّاحَةِ وَ مَخَاطِرَهَا!
 (۴) السَّبَّاحَةَ مِنْذُ قَدِيمِ الزَّمَانِ حَتَّى الْآنِ!

■ عَيْنَ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۷۲ وَ ۷۳)

۷۲- « يَعُودُ - تَوَثَّرَ - مَسَبِحٌ - الْأَوَّلُ »:

- (۱) مَسَبِحٌ: مَذْكَرٌ - اسْمُ مَكَانٍ مِنْ مَجْرَدِ ثَلَاثِي - مَعْرَبٌ - نَكْرَةٌ - صَحِيحٌ الْآخِرُ / مَجْرُورٌ بِحَرْفِ الْجَرِّ
 (۲) تَوَثَّرَ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ، وَ لَهُ حَرْفٌ زَائِدٌ وَاحِدٌ / فَاعِلُهُ: السَّبَّاحَةُ
 (۳) يَعُودُ: مُضَارِعٌ - مَصْدَرُهُ: تَعُودٌ - مَعْتَلٌّ وَ أَجُوفٌ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ: تَارِيخٌ؛ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
 (۴) الْأَوَّلُ: اسْمٌ (مِنَ الْأَعْدَادِ التَّرْتِيبِيَّةِ) - لِلْمَذْكَرِ - مَعْرَفٌ بِأَلٍ / صِفَةٌ أَوْ نَعْتٌ، وَ مَوْصُوفُهَا: الْعَامُّ

۷۳- « تَعَلَّمَ - تَحَافَظَ - تَقَامٌ - مُخْتَلِفَةٌ »:

- (۱) تَعَلَّمَ: لِلْمَفْرَدِ الْمُؤَنَّثِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي مِنْ مَصْدَرٍ: تَعْلِيمٌ - صَحِيحٌ وَ مُضَاعَفٌ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ: الطَّرِيقَةُ
 (۲) تَحَافَظَ: مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي مِنْ بَابِ مَفَاعَلَةٍ، حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: ح ف ظ / فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ مُسْتَتِرٌ
 (۳) تَقَامٌ: مُضَارِعٌ - لِلْمَفْرَدِ الْمُؤَنَّثِ الْغَائِبِ - مَجْهُولٌ - مَعْتَلٌّ / فِعْلٌ وَ نَائِبٌ فَاعِلُهُ: مَسَابِقَاتٌ؛ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
 (۴) مُخْتَلِفَةٌ: مُؤَنَّثَةٌ - اسْمٌ فَاعِلٌ (← فِعْلُهُ مِنْ بَابِ افْتِعَالٍ) - مَنْصَرَفٌ / صِفَةٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالضَّمَّةِ بِالتَّبَعِيَّةِ مِنْ مَوْصُوفِهَا

■ عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۷۴ - ۸۰)

۷۴- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) إِنَّ تَلَوْتُ الْهَوَاءَ مِنْ مُهَدَّدَاتِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ!
 (۲) الرَّجُلُ الْعَلَامَةُ تَحَدَّثَتْ مَعَ جَمِيعِ الطُّلَّابِ فِي الْمَدْرَسَةِ!
 (۳) قَالَ الْمَزَارِعُ: إِنِّي تَخَلَّصْتُ مِنَ الْبُومَاتِ بِقَتْلِ الْكَثِيرِ مِنْهَا!
 (۴) بَنَى نُوَيْلٌ مُخْتَبِرًا وَلَكِنَّهُ انْفَجَرَ وَ تَسَبَّبَ بِقَتْلِ أَخِيهِ الْأَصْغَرِ!

۷۵- عَيْنَ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) لا خَيْرَ فِي قَوْلِ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ! : بس که گفتم زبان من فرسود / چه کنم گفت من ندارد سود
- (۲) ﴿ و مَا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ ﴾ : بازیچه ایست طفل فریب این متاع دهر / بی عقل مردمان که بدین مبتلا شدند
- (۳) ﴿ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴾ : حریص و جهان سوز و سرکش مباش / ز خاک آفریدندت آتش مباش
- (۴) كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ! : این قدر کز تو دلی چند بُود شاد بس است / زندگانی به مراد همه کس نتوان کرد

۷۶- عَيْنَ التَّمْيِيزِ :

- (۱) إِنَّ فِي عِبَادَاتِنَا شُكْرًا لِلَّهِ!
- (۲) يَزِيدُ مَاءَ الْأَنْهَارِ بَعْدَ نَزُولِ الْأَمْطَارِ!
- (۳) هُوَ أَكْثَرُ إِهْتِمَامًا مِنْ جَمِيعِ زَمَلَانِي!
- (۴) قَرَأْتُ الصَّفْحَةَ الثَّانِيَةَ عَشَرَ مِنْ مَقَالَةِ اسْتَاذِي!

۷۷- فِي أَيِّ الْأَجْوِبَةِ جَاءَ الْخَبْرُ فِي الْحَالِ؟

- (۱) أَقْوَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عَدُوَّهُ مُقْتَدِرًا!
- (۲) عِنْدَ وَقُوعِ الْمَصَائِبِ تَذْهَبُ الْعِدَاوَةُ سَرِيعَةً!
- (۳) رَأَيْتُ أَحَدَ الْفَلَاحِينَ وَ هُوَ يَجْمَعُ الْمَحَاصِيلَ بِيَدِهِ!
- (۴) هَاتَانِ الْبِنْتَانِ قَامَتَا بِجَوْلَةٍ عِلْمِيَّةٍ فِي إِحْدَى مَدُنِ إِيرَانَ!

۷۸- عَيْنَ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ مَذْكُورًا:

- (۱) سَافَرْنَا إِلَى قَرْيَةٍ لَمْ يَكُنْ سَاكِنُوهَا إِلَّا فَلَاحِينَ!
- (۲) لَا يَجْعَلُ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ غَنِيَّةً إِلَّا تَبَادُلُ الْمَفْرَدَاتِ!
- (۳) الْقَادَةُ الْمُصْلِحُونَ لَا يَدْعُونَ بُلْدَانَ الْعَالَمِ إِلَّا إِلَى السَّلْمِ!
- (۴) لَمْ أَجِدْ فِي الصَّيْدَلِيَّةِ مَا وَصَفَهُ الطَّبِيبُ لِي إِلَّا الْحُبُوبَ الْمُهْدَنَةَ!

۷۹- عَيْنَ الْمَعَادِلِ لِلتَّشْبِيهِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ:

- (۱) أَذْكَرُوا فِضَائِلَ النَّبِيِّ فِي كَلَامِكُمْ ذِكْرًا!
- (۲) يَجْتَهِدُ الْأُسْتَاذُ فِي الصَّفِّ إِجْتِهَادًا مَنْ يَرْضَى عَنْ عَمَلِهِ!
- (۳) يُشَجِّعُ اللَّاعِبِينَ ثَلَاثُونَ مُتَقَرِّجًا وَ يُحْبَوْنَ تَشْجِيعَ اللَّاعِبِينَ!
- (۴) لَمَّا اسْتَقَرَّتِ الْأَوْضَاعُ لِلْمَلِكِ اسْتَقْرَارًا كَامِلًا سَارَ نَحْوَ الْقَصْرِ!

۸۰- عَيْنَ مَا فِيهِ الْمَنَادَى:

- (۱) نَبِينَا قَدْ عَلَّمَنَا أَنْ نَصْبِرَ عَلَى مَوَاجِهَةِ الْمَشَاكِلِ!
- (۲) رَسَلْنَا هُمَ الَّذِينَ حَاوَلُوا أَنْ يَتَقَرَّبَ النَّاسُ إِلَى اللَّهِ!
- (۳) رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ نَحْنُ نَادِمُونَ أَمَامَ لَطْفِكَ وَ كَرَمِكَ!
- (۴) أُنَمَّتْنَا مِنْ يَرشُدُونَنَا لِنَنْجُو مِنَ الظُّلْمَاتِ وَ نَذْهَبَ إِلَى النُّورِ!

کل کتاب

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

تاریخ (۳)

۸۱- پس از پیروزی‌های برق‌آسای نادر در جنگ‌های داخلی و خارجی و فراهم شدن زمینه نشستن او بر تخت شاهی، او در گام نخست دست به چه اقدامی زد؟

- (۱) بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند.
- (۲) مهابیای نبرد با روسیه و عثمانی شد.
- (۳) برای حل مشکلات سیاسی و مذهبی با عثمانی وارد مصالحه شد.
- (۴) تهماسب دوم را به بهانه بی‌کفایتی از سلطنت خلع کرد.

۸۲- کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد جایگاه صدراعظم در دوره قاجار صحیح نیست؟

- (۱) بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور دخالت کند.
- (۲) شمار قابل توجهی از آنان با دسیسه درباریان و بدگمانی و خشم شاهان، جان و دارایی خود را از دست دادند.
- (۳) بعد از شاه و حاکمان ایالات و شهرها، وزیر اعظم یا صدراعظم قرار داشت.
- (۴) وزیر می‌توانست از موقعیت خود برای اصلاح امور کشور و رونق کسب‌وکار بهره ببرد.

۸۳- کدام گزینه تعریف درستی از بناهای «کارت‌پستالی»، ارائه می‌دهد؟

- (۱) سبکی از معماری که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود.
- (۲) بناهای کوچک و تزئینی که با کاربرد تفریحی بنا می‌شدند.
- (۳) بناهایی که به‌وسیله معماران سنتی با طرح جدیدی ساخته شدند.
- (۴) سفارت‌خانه کشورهای اروپایی که براساس معماری جدید ساخته شد.

۸۴- کدام گزینه به دلایل مخالفت روسیه با حکومت مشروطه در ایران، اشاره ندارد؟

- (۱) پیشگیری از قیام ملت‌های منطقه قفقاز، تحت تأثیر پیروزی مشروطه‌خواهان در ایران
- (۲) جلوگیری از نفوذ رقیب که در لباس مشروطه‌خواهی از مشروطه‌طلبان حمایت می‌کرد.
- (۳) محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمراتشان در منطقه خاورمیانه و ایران
- (۴) کمک به محمدعلی شاه که طرفدار و متحد روسیه به شمار می‌رفت.

۸۵- چه تعداد از موارد زیر از جمله تغییرات و پیامدهای ایجاد شده پس از جنگ جهانی اول هستند؟

- دولت عثمانی در نهایت توسط نیروهای متفقین به اشغال درآمد.
- آمریکا پس از این جنگ، سازمان‌های بین‌المللی متعددی را در بخش‌های مختلف تأسیس کرد.
- انگلستان و فرانسه با پایان یافتن جنگ قراردادی را امضا کردند که به موجب آن امپراتوری عثمانی فروپاشید.
- اشغال ایران در این جنگ علی‌رغم اعلام بی‌طرفی، موجب تعطیلی مجلس شورای ملی و تضعیف بیشتر نظام مشروطه شد.
- تغییرات جغرافیایی - سیاسی دنیا پس از جنگ جهانی اول محدود به غرب آسیا نبود.

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

۸۶- کدام گزینه روند به قدرت رسیدن رضاشاه را با ترتیب درست مشخص کرده است؟

- (۱) ملاقات آبرون سایید با رضاخان در قزوین - جمع‌آوری اطلاعات درباره رضاخان توسط سیدضیاءالدین طباطبایی - انتصاب سیدضیاءالدین طباطبایی به نخست‌وزیری - اقناع احمدشاه برای حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران
- (۲) ملاقات آبرون سایید با رضاخان در قزوین - اقناع احمدشاه برای حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران - لقب‌گرفتن رضاخان به‌عنوان فرمانده ارتش - استعفای سیدضیاءالدین طباطبایی از مقام نخست‌وزیری
- (۳) جمع‌آوری اطلاعات درباره رضاخان توسط سیدضیاءالدین طباطبایی - اقناع احمدشاه برای حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران - استعفای سیدضیاءالدین طباطبایی از نخست‌وزیری - لقب‌گرفتن رضاخان به‌عنوان فرمانده ارتش
- (۴) ورود قوای قزاق به تهران در سوم اسفند ۱۲۹۹ - ملاقات آبرون سایید با رضاخان در قزوین - انتصاب سیدضیاءالدین طباطبایی در سمت نخست‌وزیری - تثبیت موقعیت رضاشاه در مقام نخست‌وزیری

۸۷- قیام ۳۰ ام تیر ملت ایران در چه سالی و برای اعتراض به کدام اقدام صورت گرفت؟

- (۱) ۱۳۳۲ - استعفای اعتراضی دکتر مصدق پس از قطع رابطه تهران و لندن
- (۲) ۱۳۳۱ - برکناری دکتر مصدق پس از ممانعت او از ارتباط مستقیم شاه با سفرای خارجی
- (۳) ۱۳۳۲ - برکناری دکتر مصدق پس از درخواست او برای در اختیار گرفتن وزارت جنگ
- (۴) ۱۳۳۱ - استعفای اعتراضی دکتر مصدق پس از عدم پذیرش درخواست او برای در اختیار گرفتن فرماندهی ارتش

۸۸- با انتصاب آموزگار به نخست‌وزیری ... و برکناری وی با شعار ... همراه بود.

- (۱) حکومت نظامی فراگیر شد - فضای باز سیاسی
- (۲) آشوب‌های خیابانی به راه افتاد - انتقاد از گذشته و انجام اصلاحات
- (۳) تلاش شد در کشور فضای باز سیاسی ایجاد شود - آشتی ملی
- (۴) شبکه جاسوسی انگلیس و آمریکا فعال شد - آزادی فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی

۸۹- با تدوین و تصویب قانون اساسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، زمینه برای برگزاری کدام یک از امور زیر فراهم گردید؟

- (۱) تشکیل مجلس خبرگان رهبری و شورای نگهبان
- (۲) نظارت اعضای شورای عالی قضایی بر امورات کشور
- (۳) انتخابات ریاست‌جمهوری و مجلس شورای اسلامی و تشکیل دولت دائم
- (۴) حذف شرط مرجعیت از شرایط رهبری

۹۰- همه گزینه‌ها از اقدامات سازمان مجاهدین خلق در دوران جنگ تحمیلی علیه کشور ما بود؛ به‌جز:

- (۱) همکاری با ارتش بعثی در سرکوب و کشتار مخالفان صدام از جمله مبارزان کرد
- (۲) تهاجم به داخل خاک ایران قبل از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد
- (۳) ایجاد آشوب در داخل کشور و ترور بسیاری از مسئولان و مردم عادی
- (۴) دادن اطلاعات سری و نظامی کشور به رژیم صدام و دیگر دشمنان خارجی

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

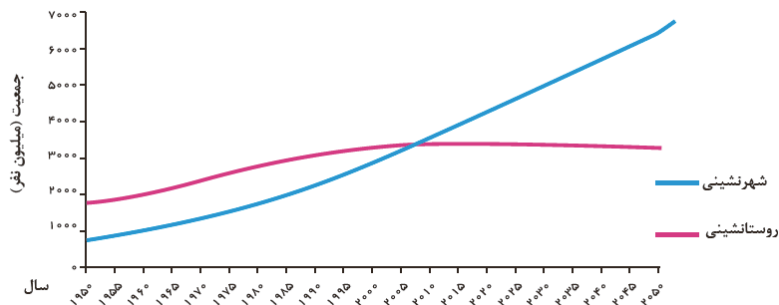
وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

جغرافیا (۳)

۹۱- این که «در کشورهای نظیر هند و چین، روستاهایی با جمعیت بیش از ۳۰۰۰۰ نفر یافت می‌شوند» یادآور کدامیک از توضیحات زیر است؟

- (۱) مهم‌ترین ملاک تشخیص شهر از روستا، میزان جمعیت آن‌ها و تراکم جمعیتی در آن‌هاست.
- (۲) به‌طور کلی، تفاوت در میزان جمعیت را نمی‌توان معیاری تأثیرگذار در تشخیص شهرها از روستاها در نظر گرفت.
- (۳) جمعیت روستایی فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیشتری را در دسترس دارد، اما در شهرها خانه‌ها و مغازه‌ها فشرده‌ترند.
- (۴) معیار جمعیت و تراکم آن در تشخیص شهرها از روستاها، ملاکی عمومی نیست و می‌تواند در مناطق مختلف دنیا تا حدودی متغیر باشد.

۹۲- با توجه به نمودار زیر، کدامیک از نتیجه‌گیری‌ها نادرست آمده است؟

- (۱) می‌توان گفت در قرن بیستم و بیست‌ویکم، جهان به سمت شهری‌شدن در حال حرکت است.
- (۲) تقریباً در سال ۲۰۱۰ میلادی، جمعیت شهرنشین در دنیا، از جمعیت روستانشین پیشی گرفته است.
- (۳) سرعت گسترش شهرنشینی در نواحی مختلف دنیا، مستقل از میزان توسعه‌یافتگی صنعتی، به‌طور یکنواختی بالاست.
- (۴) تقاضا برای دسترسی بیشتر به تسهیلات آموزشی، درمانی و ... موجب شده است جمعیت بیشتری برای سکونت، شهر را به روستا ترجیح دهند.

۹۳- براساس پدیده «وندالیسم شهری» و کاهش امنیت اجتماعی شهری، کدام مورد نادرست است؟

- (۱) به کمک هوشمندسازی شهری و امکانات آن از گسترش این پدیده جلوگیری می‌شود.
- (۲) برنامه‌ریزان شهری از طریق مبلغان شهری، گسترش این پدیده را کنترل می‌کنند.
- (۳) با برگزاری کارگاه‌های آموزشی می‌توان تا حدودی از پیشرفت آن جلوگیری نمود.
- (۴) با افزایش اسکان غیررسمی به‌ویژه زاغه‌نشینی، روند آن تشدید می‌شود.

۹۴- عبارت زیر، از پیامدهای کدام ویژگی عمده «برنامه آمایش سرزمین» است؟

«دسترسی عادلانه همه مردم به حمل و نقل با کمترین هزینه»

الف) توجه به آمایش دفاعی

ب) توجه به ظرفیتها و توانمندیهای همه مناطق

ج) توجه به نیازهای حال و آینده

د) توجه به عدالت در توسعه

۱) «الف و «ب» ۲) «الف و «ج» ۳) «ب و «د» ۴) «ج و «د»

۹۵- پژوهشگری با هدف بررسی ناهمواریهای شرق و جنوب شرقی کشور از سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) استفاده می کند. وی اطلاعاتی از

گل فشانها را در مرحله ورودی کار جمع آوری کرده است». هر کدام از دو گزاره زیر به عنوان اطلاعات این پژوهشگر به کدام یک از دو مؤلفه دادهها

دلالت دارد؟

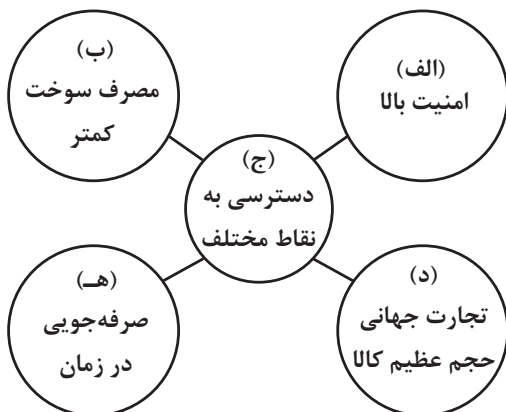
الف) گل فشانها معمولاً به شکل گنبدی یا مخروطی شکل و در بعضی جاها به صورت حوضچههای مملو از آب و گل مشاهده می شوند.

ب) در استان هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان در فاصله این ناهمواری تا دریای عمان، چندین گل فشان وجود دارد.

۱) توصیفی - توصیفی ۲) مکانی - توصیفی

۳) توصیفی - مکانی ۴) مکانی - مکانی

۹۶- با توجه به شکل زیر، کارکرد کدام یک از شیوههای حمل و نقل، اولویت بیشتری دارد؟

۱) الف) آبی ب) ریلی ج) ریلی د) آبی ه) هوایی

۲) الف) هوایی ب) آبی ج) جادهای د) آبی ه) ریلی

۳) الف) آبی ب) آبی ج) ریلی د) هوایی ه) هوایی

۴) الف) هوایی ب) ریلی ج) جادهای د) آبی ه) هوایی

۹۷- کدام گزینه، متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«مطابق تعریف، کانون زمین‌لرزه، ... و هر چه ... ، شاهد زمین‌لرزه‌های مخرب‌تری خواهیم بود.»

- (۱) عمقی از زمین است که انرژی انباشته‌شده در آن نقطه نسبت به اطراف بیشینه است - عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد
- (۲) عمقی از زمین است که انرژی تجمع شده برای اولین بار از آن نقطه آزاد می‌شود - فاصله کانون عمقی زمین‌لرزه از مرکز سطحی آن کمتر باشد
- (۳) عمقی از زمین است که انرژی انباشته شده در آن نقطه نسبت به اطراف بیشینه است - فاصله کانون عمقی زمین‌لرزه از مرکز سطحی آن کمتر باشد
- (۴) عمقی از زمین است که انرژی تجمع شده برای اولین بار از آن نقطه آزاد می‌شود - عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد

۹۸- کدام گزینه عوامل مؤثر در سیل‌خیزی بیشتر حوضه آبخیز گرد نسبت به سایر حوضه‌ها را نشان می‌دهد؟

- (۱) انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها - یک اندازه بودن طول سرشاخه‌ها - هم‌زمان رسیدن همه جریان‌ها به خروجی
- (۲) اندازه‌های متفاوت طول سرشاخه‌ها - انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها - تخلیه متوالی آب سرشاخه‌ها
- (۳) یک اندازه بودن طول سرشاخه‌ها - خروج تدریجی آب سرشاخه‌ها - نفوذناپذیری بیشتر خاک
- (۴) هم‌زمان رسیدن همه جریان‌ها به خروجی - تخلیه متوالی آب سرشاخه‌ها - نفوذناپذیری کمتر خاک

۹۹- در کدام گزینه، روند استفاده از ابزارهای سنجش از دور جهت تشخیص استعداد لرزه‌خیزی به درستی تدوین شده است؟

- (۱) از طریق تصاویر ماهواره‌ای، میزان حرکت مواد سطح زمین در حد چند متر اندازه‌گیری می‌شود که خود نشان‌دهنده حرکت گسل‌هاست.
- (۲) تنش‌های ایجادشده در امتداد خطوط گسل تولید گرما می‌کند، تصاویر حرارتی ماهواره‌ای این تغییرات دما را ثبت می‌کند که نشانگر هشدار است.
- (۳) براساس تصاویر مربوط به طیف مرئی که در نرم‌افزار گوگل ارث ثبت می‌شوند، می‌توان حرکت گسل‌های اصلی منطقه را ثبت نمود.
- (۴) عوارض سطح زمین، پرتوهای تابیده را به‌صورت امواج الکترومغناطیسی بازمی‌تابانند که تغییرات مقدار آن، وقوع زمین‌لرزه در آینده نزدیک را هشدار می‌دهد.

۱۰۰- چند مورد از موارد «الف تا ه» را می‌توان به‌عنوان «مهم‌ترین علل خشک‌سالی در دهه‌های اخیر» معرفی کرد؟

- الف) روند کلی گرمایش کره زمین
- ب) بی‌نظمی‌های بارش در اثر تغییرات اقلیمی
- ج) اجرای برنامه‌های مدیریت مصرف منابع آب زیرزمینی
- د) افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها
- ه) بهره‌برداری نادرست از منابع آب سطحی در اثر افزایش جمعیت

چهار (۴)

سه (۳)

دو (۲)

یک (۱)

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۰۱- اگر وجود عین یا جزء ماهیت بود، حمل آن بر ماهیت مانند کدام گزینه می‌شد؟

- (۱) مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است.
(۲) ناطق انسان است.
(۳) مثلث مقدار پیوسته است.
(۴) حیوان ناطق است.

۱۰۲- کدام گزینه توضیحی مناسب در مورد وجود واجب‌الوجود بالذات می‌باشد؟

- (۱) عقل نه ناگزیر به قبول آن است و نه ناگزیر به نفی آن، مانند خداوند.
(۲) عقل از قبول خلاف آن سر باز می‌زند، مانند خداوند.
(۳) عقل از قبول خلاف آن سر باز می‌زند، مانند فرشتگان.
(۴) عقل نه ناگزیر به قبول آن است و نه ناگزیر به نفی آن، مانند فرشتگان.

۱۰۳- با توجه به دیدگاه دیوید هیوم در مورد چگونگی درک رابطه علیت، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) علیت یک مفهوم مستقیم تجربی است.
(۲) از نظر هیوم تعاقب زمانی آنچه علت و معلول خوانده می‌شود، به صورت تجربی مشاهده شده است.
(۳) آنچه اصل علیت را می‌سازد، ضرورت است و انسان‌ها با پشت سر هم آمدن پدیده‌ها ضرورت علت و معلول را درک کرده‌اند.
(۴) مفهوم ضرورت علی و معلولی از ابتدا باید در ذهن باشد.

۱۰۴- کدام عبارت درست است؟

- (۱) به نظر اکثر تجربه‌گرایان انسان بعد از توالی پدیده‌ها متوجه نوعی رابطه ضروری می‌شود که آن را علیت می‌نامیم.
(۲) از نظر هیوم، توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها ناشی از تداعی علیت است که چیزی جز یک حالت روانی نیست.
(۳) دکارت معتقد است انسان علت هر معلولی را با درکی فطری، متوجه می‌شود.
(۴) از نظر هیوم، رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و فقط با عقل می‌توان آن را درک کرد.

۱۰۵- کدام یک از موارد زیر مصداقی از صدفه و اتفاق نیست؟

- (۱) اکتفای حالت میانه نسبت به وجود و عدم برای ایجاد شیء
(۲) عدم وجوددهندگی بعضی علل
(۳) امکان موجودیت معلول با تحقق علت تامه
(۴) عدم پیوستگی جریانات عالم

۱۰۶- ساختار کدام یک از استدلال‌های زیر درباره خداشناسی با موارد دیگر متفاوت است؟

- (۱) مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق تنها در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند. اختیار ویژگی نفس است. نفس موجودی مجرد است و برای سعادت دائمی نیازمند جهانی ماورای طبیعت است و وجود چنین جهانی نیز مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است.
- (۲) من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. این تصور نمی‌تواند از خودم باشد؛ زیرا من موجودی متناهی‌ام. این تصور از یک وجود نامتناهی است.
- (۳) هر جا که یک خوب‌تر و بهتر وجود دارد، خوب‌ترین و بهترینی نیز هست. در میان موجودات، برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند، پس حقیقتی هم که خوب‌ترین و بهترین باشد، وجود دارد.

(۴) گردش آفتاب و ماه و ستارگان منظم است. نظم زیر فرمان عقل است. گردش آفتاب و ماه و ستارگان زیر فرمان عقلِ صانع است.

۱۰۷- کدام مثال از دیدگاه حکیمان الهی در مورد نسبت وجود خدا و حیات معنوی و معناداری زندگی انسان، درست‌تر است؟

- (۱) پذیرش حقیقی بودن «کارما» و درست‌کاری به دلیل ترس از عواقبِ شومِ اعمال بد.
- (۲) وجود امری ناشناخته در سوی دیگر هستی و گره‌خوردن اخلاقیات انسان به آن.
- (۳) ترس از طردشدن توسط خانواده با وجود اطمینان به این‌که هرگز اتفاق نمی‌افتد.
- (۴) تلاش برای فرار از خشم ارواح خبیثه بدون توجه به وجود یا عدم وجود این موجودات.

۱۰۸- از نظر فلاسفهٔ مسلمان، در چه صورتی زندگی انسان معنادار و متعالی می‌شود؟

- (۱) برای انسان گزاشی به خیر و زیبایی قائل شود و بداند که این خیر و زیبایی یک امر موهوم نیست.
- (۲) آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی را معتبر و درست بداند.
- (۳) ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه اثبات کند و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار نماید.
- (۴) منشأ خیر و کمال را یک حقیقت متعالی (یعنی خدا) بداند.

۱۰۹- حل معادلات ریاضی که منجر به ساخت فضاپیماها می‌شود به ... و تمییز مکاتب اخلاقی مختلف به ... مربوط می‌شود.

(۱) عقل عملی - عقل نظری	(۲) عقل نظری - عقل عملی
(۳) عقل نظری - عقل نظری	(۴) عقل عملی - عقل عملی

۱۱۰- کدام مورد به ترتیب شباهت و تفاوت دیدگاه دیوید هیوم و اوگوست کنت را بیان می کند؟

- ۱) راه و روش رسیدن به دانش و معرفت واقعی منحصر به فرد است. - بهترین روش برای پیشرفت در زندگی تکیه کردن بر تجربه است.
- ۲) تصوراتی که فیلسوفان از ماوراءالطبیعه ارائه می دهند، خلاف واقع است. - احکام عقل محض ممکن است واقعی باشند، ولی اثبات ناپذیرند.
- ۳) آنچه عقل به تنهایی اثبات کند، هیچ فایده ای نخواهد داشت. - برهان نظم به عنوان برهانی مبتنی بر تجربه برای اثبات خدا، قابل ارزیابی است.
- ۴) کار عقل در تأسیس فلسفه فقط در حوزه معرفت شناسی کارایی دارد. - دلیل فیلسوفان برای وجود عالم عقل به عنوان یک عالم متعالی نادرست است.

۱۱۱- کدام یک دیدگاه فیلسوفان مسلمان را درباره عقل تأیید می کند؟

- ۱) تمثیل یکی از روش هایی است که با ابزار عقل، قابل استفاده است.
- ۲) انبیاء از طریق عقل به برترین معارف وحیانی دست می یابند.
- ۳) توانمندی محدود عقل سبب تعارض آن با وحی می باشد.
- ۴) اساس پذیرش هر اعتقاد منحصر به عقل نیست.

۱۱۲- عبارت «مانند آفتاب است نسبت به چشم»، سخن کیست و در چه بابی است؟

- ۱) ابن سینا - جایگاه عقل اول در عالم عقول
- ۲) فارابی - جایگاه عقل اول در عالم عقول
- ۳) ابن سینا - مقام عقل فعال نسبت به اندیشه
- ۴) فارابی - مقام عقل فعال نسبت به اندیشه

۱۱۳- نقطه تشابه و تمایز مدینه فاضله با جاهله به ترتیب در چیست؟

- ۱) در مدینه فاضله مردم به دنبال سعادت اند. - دستیابی به لذت های دنیوی، تعریف مردم مدینه جاهله، از سعادت است.
- ۲) در مدینه فاضله مردم به دنبال لذایذ دنیوی هستند. - هدف مدینه فاضله و مردم آن، دستیابی و نیل به سعادت است.
- ۳) دستیابی به لذت های دنیوی، تعریف مردم مدینه جاهله، از سعادت است. - در مدینه فاضله مردم به دنبال سعادت اند.
- ۴) حاکم مدینه فاضله، روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد. - مردم مدینه فاضله فقط در پی سعادت معنوی و اخروی هستند.

۱۱۴- کدام گزاره با نظر فارابی درباره «مردم مدینه فاضله» مغایرت دارد؟

- ۱) همه اعضا متناسب با ظرفیت های خود در جای مناسبی قرار گرفته اند.
- ۲) مناصب و جایگاه ها به صورت هماهنگ و مساوی تقسیم شده است.
- ۳) کسی باید بر دیگران برتری داشته باشد و بر مردم ریاست کند.
- ۴) برخی از اعضای مدینه فاضله بر برخی دیگر مقدم اند.

۱۱۵- دلیل این که ابن سینا بر مطالعه رابطه وجودی این عالم با مبدأ کل جهان هستی تأکید می‌ورزد، چیست؟

- ۱) چون مطالعه طبیعت برای فهم روابط میان پدیده‌های طبیعی ناکافی است.
- ۲) چون پرداختن به این مسئله، موجب شکل‌گیری علوم طبیعی می‌شود.
- ۳) چون محقق را از مرتبه سطح فراتر می‌برد و او را از باطن آگاه می‌سازد.
- ۴) چون محقق را از تحقیق در ظواهر امور بی‌نیاز می‌سازد و به او علم برتر می‌بخشد.

۱۱۶- از دیدگاه طبیعت‌شناسی ابن سینا گزاره صحیح کدام است؟

- ۱) از نظر ابن سینا، برخی امور در جهان طبیعت، مصداق شر و بدی هستند.
- ۲) در دیدگاه ابن سینا هر شیء، در هر صورتی به سوی کمال مطلق می‌رود و به آن می‌رسد.
- ۳) همه موجودات طبیعی، دارای طبیعت خاصی هستند که براساس حرکات و تحولات آن‌ها شکل می‌گیرد.
- ۴) از نظر ابن سینا، آن چه که شر و بدی به نظر می‌رسد در نهایت موجبات خیر و کمال نهایی است.

۱۱۷- کدام مورد درباره حکمت متعالیه درست است؟

- ۱) مجموعاً سه منبع برای این حکمت می‌توان نام برد که هر یک از این منابع، روشی مخصوص به خود دارد.
- ۲) از جهت موضوع و روش با حکمت‌های مقدم بر خود، تفاوتی ندارد ولی از شواهد صدق بیشتری برخوردار است.
- ۳) با امتداد تکاملی مشرب‌های فلسفی قبلی در جهان اسلام، بدون نیاز به عاملی دیگر، چنین حکمتی باید نتیجه می‌شد.
- ۴) شخصیت وجودی صاحب این حکمت در اثر الفت با سه طریق معرفتی به روشی نوین رسید که تکیه بر پیوند آن‌ها داشت.

۱۱۸- به ترتیب کدام مورد موجب می‌شود هیچ واقعیتی، یک واقعیت واحد نباشد و کدام یک باعث می‌شود هیچ واقعیتی، قابل شناخت نباشد؟

- ۱) وجه اشتراک نبودن مفهوم وجود - واقعی بودن وجود و ماهیت
- ۲) اصیل بودن مفاهیم وجود و ماهیت - اعتباری بودن وجود و ماهیت
- ۳) اصالت نداشتن مفهوم وجود - ساختگی بودن وجود و ماهیت در ذهن
- ۴) یکسانی عامل وحدت و کثرت - یکسان بودن دو مفهوم وجود و ماهیت

۱۱۹- در تاریخ فلسفه اسلامی، به خصوص در ایران، ... و ... به ترتیب موجب رکود و رونق مجدد فلسفه شدند.

- ۱) نابسامانی‌هایی که از ابتدای دوره صفویه آغاز شد - رونق گرفتن حکمت متعالیه به‌عنوان مکتب غالب فلسفی
- ۲) نابسامانی‌هایی که تا اواخر دوره قاجار ادامه داشت - ورود فلسفه‌های اروپایی و سوق دادن حکیمان مسلمان به ارزیابی آن‌ها
- ۳) نابسامانی‌هایی که از ابتدای دوره صفویه آغاز شد - ورود فلسفه‌های اروپایی و سوق دادن حکیمان مسلمان به ارزیابی آن‌ها
- ۴) نابسامانی‌هایی که تا اواخر دوره قاجار ادامه داشت - رونق گرفتن حکمت متعالیه به‌عنوان مکتب غالب فلسفی

۱۲۰- کدام مورد درباره «تفسیر المیزان» درست است؟

- ۱) درون خود دارای مجموعه‌ای پربار از مباحث مستقل فلسفی است که تبیین‌کننده آیات قرآن نیز به‌شمار می‌روند.
- ۲) این تفسیر با ایجاد انسجام در آیات قرآن، نشان می‌دهد که هر آیه از قرآن را می‌توان به کمک آیات دیگرش تفسیر کرد.
- ۳) این تفسیر که حاصل جلسات تفسیری علامه طباطبایی بود، سبکی جدید و بی‌سابقه داشت که از ابتکارات خود علامه بود.
- ۴) با پرداختن به مباحث فلسفی برگرفته از آیات الهی، عمق معارف قرآن را نشان می‌دهد و قرآن را به مسائل روز پیوند می‌زند.